

Föreläsning 2 & 3 --- TSIU51

Niklaus Wirth, 1976:

Algorithms + Datastructures = Programs

```

1 C A weird program for calculating Pi written in Fortran.
2 C From: Fink, D.G., Computers and the Human Mind, Anchor Books, 1966.
3
4 PROGRAM PI
5 DIMENSION TERM(100)
6 N=1
7 TERM(N)=((-1)**(N+1))*4./(2.*N-1.)
8 N=N+1
9 IF (N-101) 3,6,9
10 N=1
11 SUM98 = SUM98+TERM(N)
12 WRITE(*,28) N, TERM(N)
13 N=N+1
14 IF (N-99) 7, 11, 11
15 SUM99=SUM98+TERM(N)
16 SUM100=SUM99+TERM(N+1)
17 IF (SUM98-3.141592) 14,23,23
18 IF (SUM99-3.141592) 23,23,15
19 IF (SUM100-3.141592) 16,23,23
20 AV98=(SUM98+SUM99)/2.
21 AV99=(SUM99+SUM100)/2.
22 COMANS=(AV98+AV99)/2.
23 IF (COMANS-3.1415920) 21,19,19
24 IF (COMANS-3.1415930) 20,21,21
25 WRITE(*,26)
26 GO TO 29
27 WRITE(*,27) COMANS
28 STOP
29 WRITE(*,25)
30 GO TO 22
31
32 FORMAT('ERROR IN MAGNITUDE OF SUM')
33 FORMAT('PROBLEM SOLVED')
34 FORMAT('PROBLEM UNSOLVED', F14.6)
35 FORMAT(I3, F14.6)
36 END
  
```


"Spaghetti code"

Spaghetti code forts.

```

10 i = 0
20 i = i + 1
30 PRINT i; " squared = "; i * i
40 IF i >= 10 THEN GOTO 60
50 GOTO 20
60 PRINT "Program Completed."
70 END
  
```

Here is the same code written in a structured programming style:

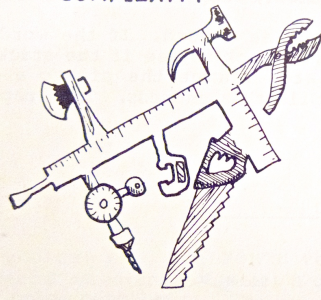
```

10 FOR i = 1 TO 10
20   PRINT i; " squared = "; i * i
30 NEXT i
40 PRINT "Program Completed."
50 END
  
```

https://en.wikipedia.org/wiki/Spaghetti_code

Vi har ett val!

COMPLEXITY

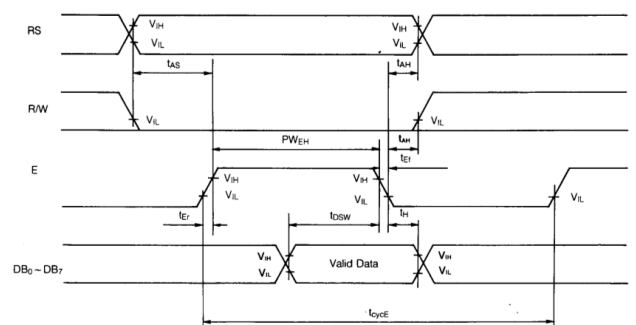
OR SIMPLICITY?

Styresekvens LCD

5.3 Timing Characteristics

Fig. 3 Write Operation Timing Diagram
(For data sent from the external microprocessor to the LCD unit)

Styrsekvens LCD

```
Hitta datat som ska skrivas
Sätt RS=0
Sätt RW=0
Lägg ut datat
Sätt E=1
Sätt E=0
Ta bort datat
Sätt RS=0
Sätt RW=1
```

Styrsekvens LCD

```
Data= 'G'           ; G       Sätt E=0
Sätt RS=0           Ta bort datat
Sätt RW=0           Sätt RS=0
Lägg ut datat      Sätt RW=1
Sätt E=1           Data= 's'           ; s
Sätt E=0           Sätt RS=0
Ta bort datat     Sätt RW=0
Sätt RS=0         Lägg ut datat
Sätt RW=1         Sätt E=1
Data= '1'         ; 1       Sätt E=0
Sätt RS=0         Ta bort datat
Sätt RW=0         Sätt RS=0
Lägg ut datat    Sätt RW=1
Sätt E=1         Data= 's'           ; s
Sätt E=0         Sätt RS=0
Ta bort datat   Sätt RW=0
Sätt RS=0       Lägg ut datat
Sätt RW=1       Sätt E=1
Data= 'a'       ; a       Sätt E=0
Sätt RS=0       Ta bort datat
Sätt RW=0       Sätt RS=0
Lägg ut datat  Sätt RW=1
Sätt E=1
```

Styrsekvens LCD

- Det blir lång kod. Total $5 \cdot 9 = 45$ programrader i exemplet ovan.
- Det är oöverskådligt. En längre textsträng, menyalternativ e dyl, blir flera sidor lång.
- Programmeringen blir lidande eftersom man tvingas tänka på flera nivåer samtidigt, så fort något skall hända måste man ner i varje detalj och gröta.
- Det drar programminne, som i varje fall när man programmerar mikrocontrollers, är en knapp resurs.
- Det blir svårändrad kod. Tänk om man vill införa en liten fördröjning mellan Sätt E=1 och Sätt E=0. Ändringen måste införas på hela fem ställen. Inte bra.

Faktorisera

Faktorisera En kort blick på programmet ger att flera sekvenser återkommer. Genom att *faktorisera*³ ut dessa till funktionsanrop eller subrutiner får vi mycket kortare kod. Sekvensen Sätt E=1 och Sätt E=0 är en tydlig kandidat för faktorisering. Vi skriver alltså en rutin, **do_E**, för att göra just detta:

```
do_E {
    Sätt E=1
    Sätt E=0
}
```

Faktorisera

```
do_LCD_write {
    Sätt RS=0
    Sätt RW = 0
    Lägg ut datat
    do_E
    Ta bort datat
    Sätt RS = 0
    Sätt RW = 1
}
```

Faktorisera

```
Data = 'G' ; G
do_LCD_write
Data = '1' ; 1
do_LCD_write
Data = 'a' ; a
do_LCD_write
Data = 's' ; s
do_LCD_write
Data = 's' ; s
do_LCD_write
```

Parametrisera

```
Text: 'Glass',0
LCD_ascii_print {
  Peka ut första tecknet
  Så länge tecken skiljt från 0 {
    Hämta tecknet
    do_LCD_write
    Peka ut nästa tecken
  }
}
```

It's easy to get so enamored of one's analytic tools that one forgets about the problem. The analyst must do more than carry out all possibilities of a problem to the nth degree, as I have seen authors of books on structured analysis recommend. That approach only increases the amount of available detail. The problem solver must also try to simplify the problem.

2.10

TIP

You don't understand a problem until you can simplify it.

If the goal of analysis is not only understanding, but simplification, then perhaps we've got more work to do.

Leo Brodie, Thinking Forth

JSP, princip:

Data kan beskrivas i strukturdiagram.

Programmet skrivs i samklang med datat.

Algorithms +
Datastructures =
Programs

Strukturdiagram Byggblock

Sekvens

Iteration *

Selektion ○

Sekvens: först det ena, sen det andra och sen...

Middag

Förrätt

Huvudrätt

Efterrätt

- Initiera hårdvara
- Definiera konstanter
- ...

- Utför databehandlingen
- Leverera delresultat
- ...

- Slutresultat
- Avsluta HW
- ...

Kombinerad sekvens och iteration

Vecka

Vardagar

Helg

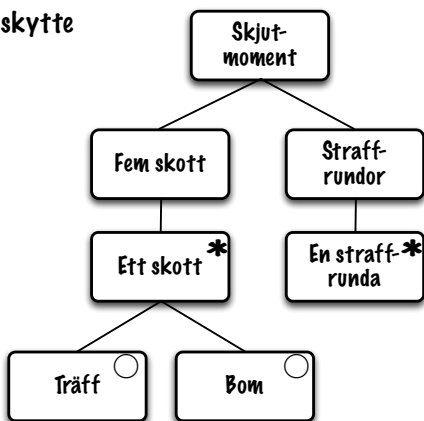
Dag *

För-middag

Efter-middag

Selektion: det ena eller det andra eller ...

Skidskytte

JSP-Regler

En komponent får endast ha delar av samma typ:

- En sekvens får inte bestå av iterationsdelar.
- En selektion får inte bestå av sekvensdelar osv.

En iteration får bara ha en (!) iterationsdel.

En iteration kan ske noll gånger:

- Tänk while() inte if().

En selektion måste ha minst två delar:

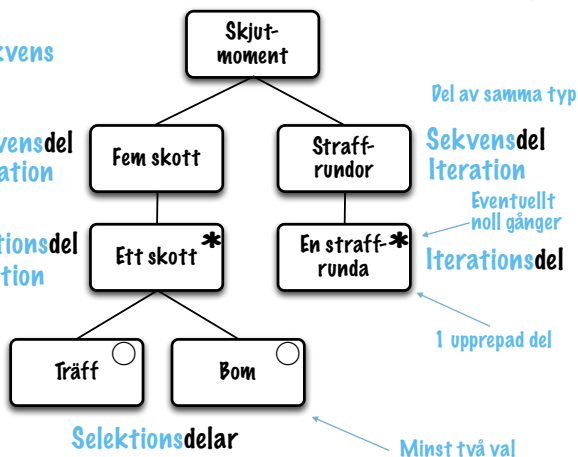
- Ett val måste ha mer än ett alternativ.
- Ofta ett defaultalternativ också.

Korrekt enligt JSP

Sekvens

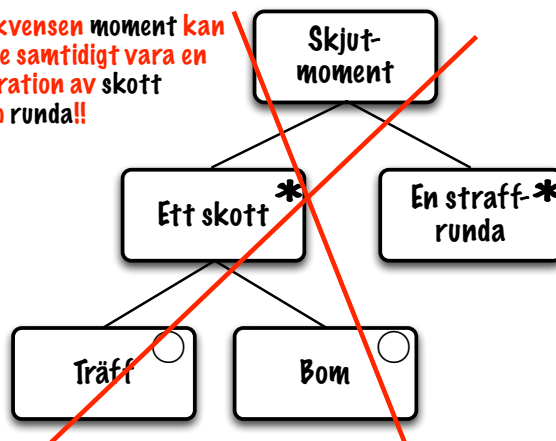
Sekvensdel
Iteration

Iterationsdel
Selektion

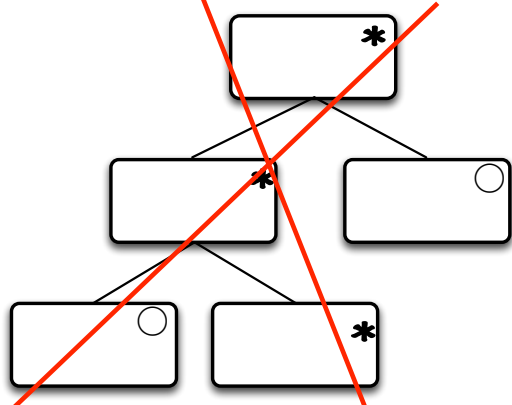

Inte korrekt enligt JSP

Sekvensen moment kan inte samtidigt vara en iteration av skott och runda!!

Inte JSP

Övergång till kod

Sekvens

```
:
call A
call B
call C
:
```

Iteration

```
:
AGAIN:
  cpi r16,N
  brne DONE
  call B
  call C
  jmp AGAIN
DONE:
:
```

Selektion

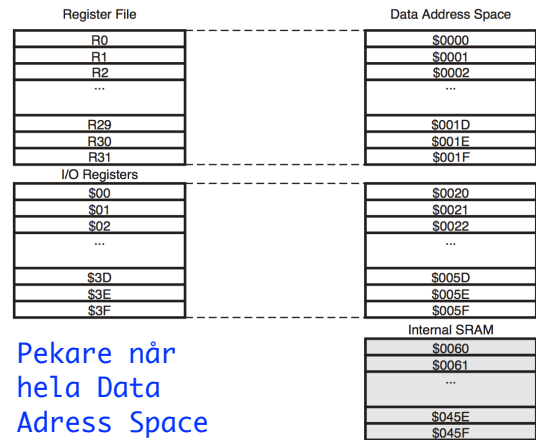
```
:
  cpi r16,N
  brne A1
  call R
  jmp DONE
A1:
  cpi r16,M
  brne A2
  call S
  jmp DONE
A2:
:
DONE:
:
```


Preprocessorordirektiv

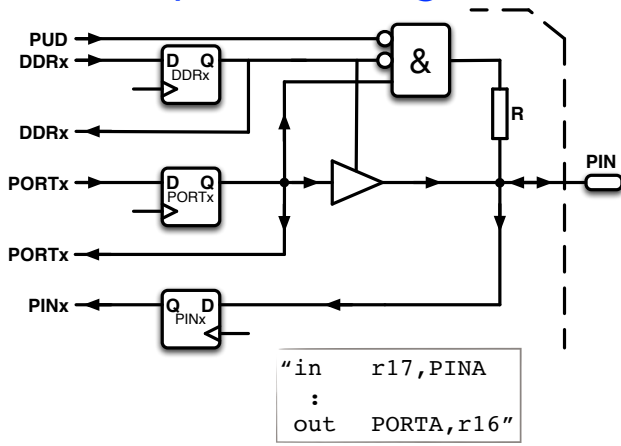
- `.cseg` Code Segment
- `.dseg` Data Segment
- `.org` Origin
- `.db` Define Byte
- `.dw` Define Word
- `.byte` Byte Array
- `.def` Define Symbol
- `.equ` Equate
- `.macro` Macro (!)

Minnesupplägg ATmega16

Pekare när
hela Data
Adress Space

I/O-port ATmega8/16

Läsbar Kod

```

; --- UPDATE WMEM
; --- with POSX/Y, TPO SX/Y
; --- Uses r16, r17
UPDATE:
    clr    ZH
    ldi   ZL,LOW(POSX)
    call  SETPOS
    clr   ZH
    ldi   ZL,LOW(TPO SX)
    call  SETPOS
    ret

; --- SETPOS Set bit pattern of r16 into *Z
; --- Uses r16, r17
; --- 1st call Z points to POSX at entry and POSY at exit
; --- 2nd call Z points to TPO SX at entry and TPO SY at exit
SETPOS:
    ldi   r17,Z+
    call  SETBIT
    call  SETBIT
    ldi   r17,Z
    ldi   ZL,LOW(WMEM)
    add   ZL,r17
    ldi   r17,Z
    or    r17,r16
    st    Z,r17
    ret

; --- SETBIT Set bit r17 on r16
; --- Uses r16, r17
SETBIT:
    ldi   r16,$01
SETBIT_LOOP:
    dec   r17
    brmi SETBIT_END
    lsl   r16
    jmp  SETBIT_LOOP
SETBIT_END:
    ret

```

- Courier
- Parametrar
- `.def/.equ`
- Indentering
- Subrutiner
- Kommentarer

Läsbar Kod

```

; --- lab4spel.asm

.equ   VMEM_SZ    = 5      ; #rows on display
.equ   AD_CHAN_X  = 0      ; ADC0=PA0, PORTA bit 0 X-led
.equ   AD_CHAN_Y  = 1      ; ADC1=PA1, PORTA bit 1 Y-led
.equ   GAME_SPEED = 70     ; inter-run delay (milliseconds)
.equ   PRESCALE   = 7      ; AD-prescaler value
.equ   BEEP_PITCH = 20     ; Victory beep pitch
.equ   BEEP_LENGTH = 100   ; Victory beep length

; --- Memory layout in SRAM
.dseg
.org   SRAM_START
POSX:  .byte 1 ; Own position
POSY:  .byte 1
TPO SX: .byte 1 ; Target position
TPO SY: .byte 1
LINE:  .byte 1 ; Current line
VMEM:  .byte VMEM_SZ ; Video MEMory
SEED:  .byte 1 ; Seed for Random

```

man ska inte
behöva peta
här nere!

Läsbar Kod

```

; --- Macros for inc/dec-rementing
; --- a byte in SRAM
.macro INCSRAM ; inc byte in SRAM
    lds   r16,@0
    inc   r16
    sts   @0,r16
.endmacro

.macro DECSRAM ; dec byte in SRAM
    lds   r16,@0
    dec   r16
    sts   @0,r16
.endmacro

```

Minimera sidoeffekter

Lokala variabler på stacken

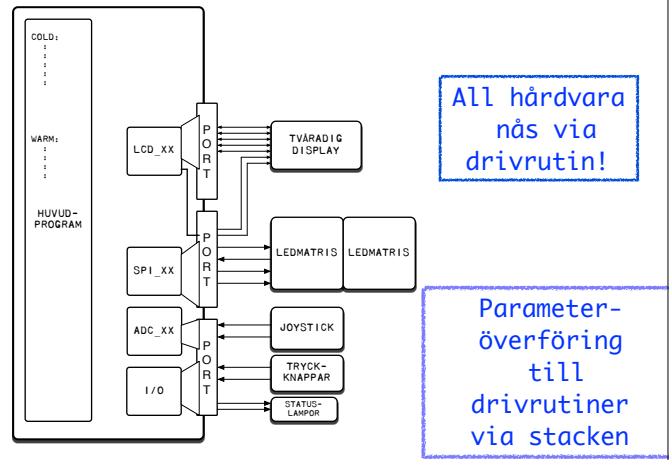
```

; --- Tidsavbrott
; --- Tiden i minnet MmS där TIME: pekar på "s"
INT_SECONDS:
push    r16          <---En entry per subrutin!
in      r16,SREG
push    r16
push    XH
push    XL
clr     XH
ldi    XL,TIME ; start with seconds
:
:
INT_SEC_DONE:
pop     XL
pop     XH
pop     r16
out    SREG,r16
pop     r16
reti
    
```

Hopp enbart INOM subrutin,
INTE mellan

<---En exit per subrutin!

Minimera sidoeffekter

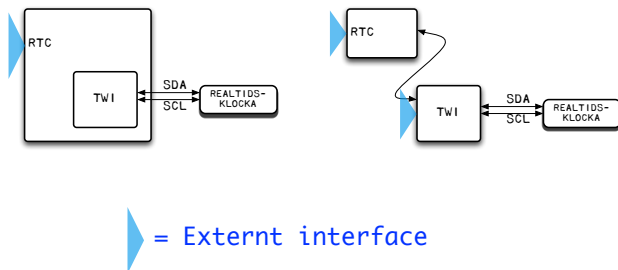

Minimera sidoeffekter

Strukturerad hårdvaruaccess

Stel lösning

Flexibel lösning

Minimera sidoeffekter

Strukturerad hårdvaruaccess

```

open()  Initiera och aktivera
seek()  Adressera hårdvaran
read()  Hämta data
write() Skriv data
close() Avaktivera hårdvaran
    
```

Minimera sidoeffekter

Strukturerad hårdvaruaccess

```

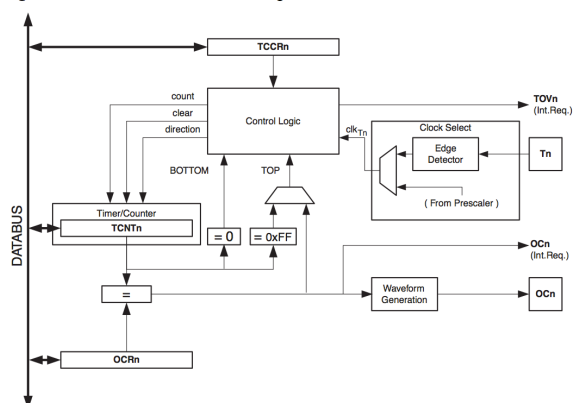
ADC_open()  ADEN, PS2..0,...
ADC_seek()  Välj ADC-kanal dvs sätt ADMUX
ADC_read()  Läs av ADCH
ADC_write() - (Inte tillämplbart)
ADC_close() A/D enable = 0 i ADCR
    
```

```

:
ldi    r16,AD_CHANNEL3
push   r16
call   ADC_read
pop    r20
:
    
```

Interna Timers Allmänt

Figure 27. 8-bit Timer/Counter Block Diagram

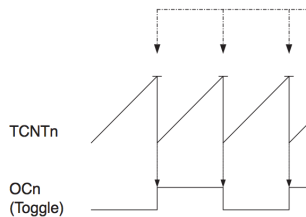

Intern Timer0 (8 bit)

- Timern räknar från BOTTOM till TOP
- Räknarvärdet är TCNT0
- Ger avbrott vid omslaget till BOTTOM
- Påverkar Output Capture-utgången oco

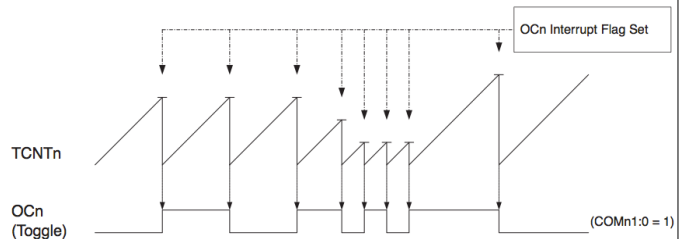
Mode NORMAL:

BOTTOM = \$00 → TOP = MAX = \$FF

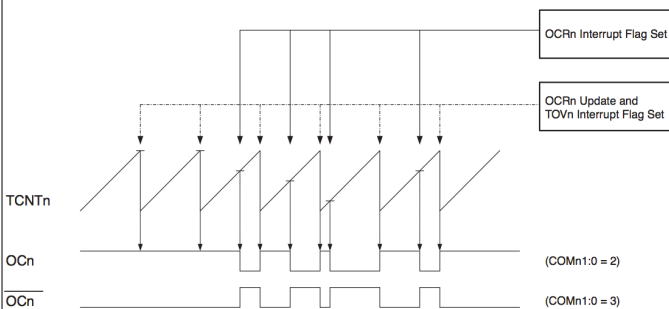
Mode CTC (Clear timer on compare):

BOTTOM = \$00 → TOP = OCR0

Mode Fast PWM:

BOTTOM = \$00 → MAX = \$FF
OCR0 jämför

Konfiguration Timer0

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	TCCR0
	FOC0	WGM00	COM01	COM00	WGM01	CS02	CS01	CS00	
Read/Write	W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0	

Force Output Compare

Waveform Generation Mode 0, bit 0

Compare Output Match Mode0, bit 1

Compare Output Match Mode0, bit 0

Waveform Generation Mode 0, bit 1

CS02,01,00 Clock Select

Table 38. Waveform Generation Mode Bit Description⁽¹⁾

Mode	WGM01 (CTC0)	WGM00 (PWM0)	Timer/Counter Mode of Operation	TOP	Update of OCR0	TOV0 Flag Set-on
0	0	0	Normal	0xFF	Immediate	MAX
1	0	1	PWM, Phase Correct	0xFF	TOP	BOTTOM
2	1	0	CTC	OCR0	Immediate	MAX
3	1	1	Fast PWM	0xFF	TOP	MAX

Table 42. Clock Select Bit Description

CS02	CS01	CS00	Description
0	0	0	No clock source (Timer/Counter stopped).
0	0	1	clk _{cpu} (No prescaler)
0	1	0	clk _{cpu} /8 (From prescaler)
0	1	1	clk _{cpu} /64 (From prescaler)
1	0	0	clk _{cpu} /256 (From prescaler)
1	0	1	clk _{cpu} /1024 (From prescaler)
1	1	0	External clock source on T0 pin. Clock on falling edge.
1	1	1	External clock source on T0 pin. Clock on rising edge.

COM01	COM00	Description
0	0	Normal port operation, OC0 disconnected.

← Finns fler...

Konfiguration Timer0

Normal mode, prescale clk/64

```
ldi r16, (1<<CS01)|(1<<CS00)
out TCCR0, r16
```

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	TIMSK
	OCIE2	TOIE2	TICIE1	OCIE1A	OCIE1B	TOIE1	OCIE0	TOIE0	
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0	

Output Capture Interrupt Enable Timer0
Timer Overflow Interrupt Enable Timer0

Overflow Interrupt Enable

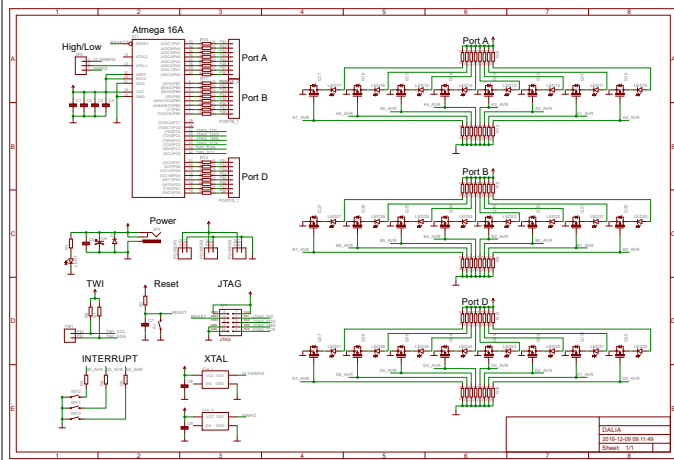
```
ldi r16, (1<<TOIE0)
out TIMSK, r16
```

```
sei ; GO! (Avbrottsvektor 'OVF0addr')
```

Intern Timer 1 (16 bit)

- Huvudsakligen som timer0 fast 16 bitar
- Räknarvärdet är TCNT1H:TCNT1L
- Dubbelbuffrade 16-bitsregister:
  - Skriv HÖG byte före LÅG byte
  - Läs LÅG byte före HÖG byte
- Två utkanaler OCR1A, OCR1B
- Konfigurationsbitar utspridda...
- 16 olika moder!!

DALIA schema

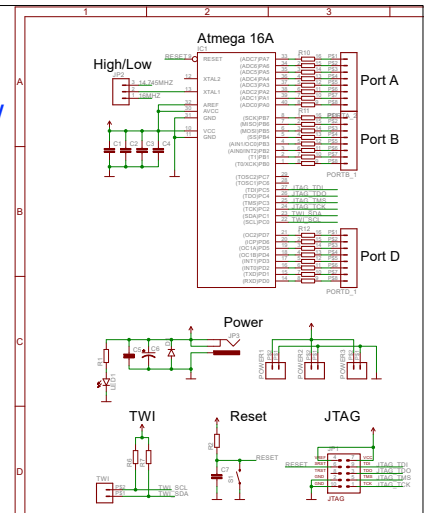

VCC=AREF=AVCC=5V

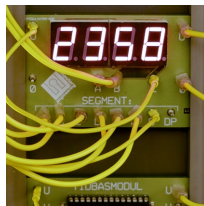
GND=GND

BLOCKERA
INTE JTAG
(om den ska
användas)

RESET
praktiskt!

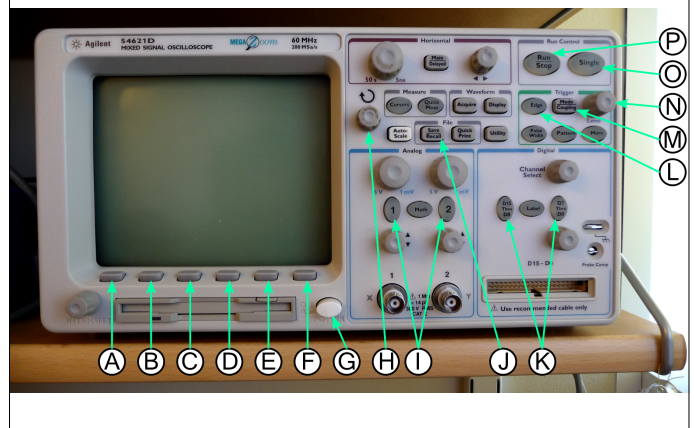

LAB1 Digitaluret revisited

1. Snygga till koden
2. Använd timers för avbrotten

LAB2? Logikanalytator

LAB2? Digital prob

8 kanaler, 1 jord (GND)

Versionshantering
med
git

Arbetscykel?

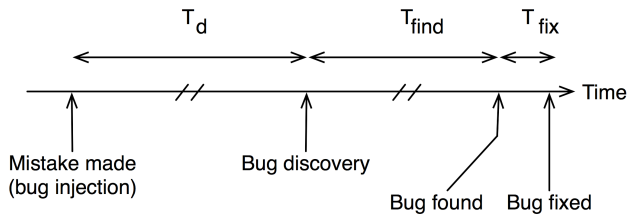

Figure 1.1: Physics of Debug-Later Programming

Arbetscykel?

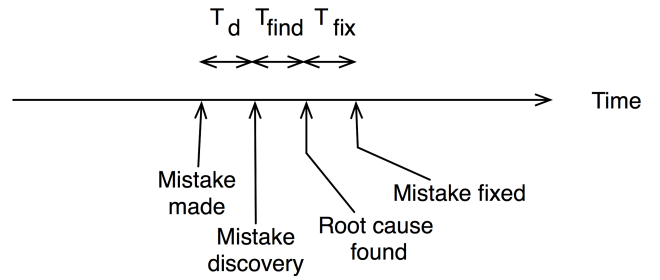

Figure 1.2: Physics of Test-Driven Development